

Barbara Gedl

Zbrojewsko, gm. Lipie, woj. częstochofskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 16, 290-291

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WROCLAW-SOLTYSOWICE

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwa-
torski we Wrocławiu

Badania archeologiczne prowadzi-
li: Ludwik A. Kamiński i Maria
Len, architektoniczne - mgr inż.
arch. Ewa Łużyniecka. Finansował
WOAK. Piąty sezon badań. Grodzi-
sko średniowieczne.

Zakończono badanie zabudowy i stratygrafii gro-
dziska. Z analizy architektonicznej wynika, iż odkryte re-
likty zabudowy murowanej zostały wzniesione w dwóch fazach.
W pierwszej fazie powstał budynek, założony prawdopodobnie
na rzucie kwadratu o boku 5,80 m, zbudowany w wątku gotyc-
kim z cegły palcówki spojonej gliną. Budynek został rozebra-
ny niemal do fundamentów, przy czym niewielka miąższość
warstwy rozbiórkowej i szerokość muru /0,60 m/ pozwalają wy-
sunąć przypuszczenie, iż wyższa kondygnacja budynku była
zbudowana z drewna w konstrukcji zrębowej. W drugiej fazie
zbudowano kolejny budynek murowany, wzniesiony na rzucie
kwadratu o boku 5,20 m, dostawiając go do budynku I fazy.
Zachowały się po nim fundamentowe, a zarazem piwniczne
partie murów. Mury tego budynku zbudowano z cegły palcówki
i kamienia polnego na zaprawie wapiennej. Wewnętrzne, piw-
niczne lica murów wyłożono cegłą. W drugiej fazie funkcjo-
nował również budynek drewniany typu półziemiankowego.
W wypełnisku jego wnętrza wyróżniono dwa poziomy użytkowe
kolejno związane z konstrukcją ramową i zrębową budynku.
Wymiary budynku wynoszą 4,60 x 4,60 m.

W oparciu o kryteria architektoniczne /wymiary
cegły, wążek muru/ relikty obu faz budowlanych są datowa-
ne na XIV wiek. Na uwagę zasługuje fakt, iż budynek z I
fazy zbudowano z materiału rozbiórkowego, z tym, że nie
zostało potwierdzone badaniami wykopaliskowymi istnienie
wcześniejszej fazy budowlanej w obrębie grodziska. Z po-
wyższą datacją zgadza się chronologia materiału ruchomego,
wyeksplorowana we wnętrzu budynku drewnianego, w tym mo-
nety, wskazujące o użytkowaniu budynku w XIV-XV wieku.
Z ciekawszych zabytków odkrytych w tym sezonie wymienić
należy zespół sześciu dzwonków żelaznych.

Opracowano projekt zagospodarowania i konserwa-
cji grodu. Dokumentację i materiał zabytkowy złożono w
archiwum WOAK.

Badania zakończono.

ZBROJEWSKO, gm. Lipie
woj. częstochowskie
Stanowisko 1

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadziła mgr Barbara Gedl. Kontynuacja badań wykopaliskowych zapoczątkowanych w 1973 roku. Finansował WKZ w Częstochowie. Gródek średnio-wieczny.

Prowadzono w dalszym ciągu systematyczne rozkopywanie majdanu gródka. Przeprowadzono też badania w obrębie wału otaczającego majdan, jak też zapoczątkowano badania wału zewnętrznego w partii nie zniszczonej podczas robót melioracyjnych. Na majdanie gródka w warstwie kulturowej odkryto dużą ilość ułamków ceramiki oraz stosunkowo liczne wyroby żelazne: groty bełtów kusz, fragmenty podków, gwoździe. Potwierdzono, dawniejsze spostrzeżenia, że wał otaczający bezpośrednio majdan usypany był z piasku, w którym nie zachowały się ślady ewentualnych konstrukcji drewnianych. Natomiast na konstrukcje drewniane natrafiono na skraju fosy otaczającej centralną część gródka, po wewnętrznej stronie wału zewnętrznego.